

neta Malovrha, pravilne ugotovitve **Janka Blažaja**, ki meni, da kaže alpinistika toliko posebnosti, da sploh ni več šport, temveč je čisto svojstvena panoga delovanja, ki ima s športom le nekaj dotikališč. **Vlado Fajgelj** ne vrednoti alpinizma po težavnosti dejanja, ampak po doživetju. **Mahkotova** Sfinga in knjiga **Dušice Kunaver** o **Alešu Kunaverju** sta na svoj način visoka pripoved o moralno stoječem liku pred tako ekstremno zastavljenim ciljem v alpinistiki, ki je z dejanji npr. **Toma Česna** na Džanuju leta 1989 dorekla višek ne le alpinistike, ampak tudi alpinizma.

V nadaljevanju avtor razmišlja o pobratenu, ki pozivlja gorniško dejavnost, o etiki planinske organizacije, kjer bi se volitve v kandidacijskem postopku lahko izvedle bolj tovariško, ne pa v tajnem postopku kot igra na srečo. Veliko prostora namenja reševanju, najbolj etičnemu dejanju v gorah.

Avtorjev namen je, da naj bo ta knjiga razumljena zgolj kot gradivo za razmišljanje tistim, ki jih ta človeška plat zanima. Naj jim daje snov in jih usmerja v civiliziranem sožitju z naravo in družbo. Knjiga noče biti moralka, niti lekcija ne, želi biti naslednja stran pravil častnega kodeksa slovenskih planincev, ki je ob koncu knjige tudi v celoti ponatisnjen.

Ciril Velkovrh

Preživetje v naravi

V nakladi 2500 izvodov je v založništvu Kmečkega glasu izšla knjiga novinarja **Andreja Dvoršaka** *Preživetje v naravi*, ki je »priročnik za vse, ki žele ali morajo preživeti v naravi z najskromnejšimi pripomočki«, kot je napisano v podnaslovu k tej 200 strani debeli knjigi. Čeprav je avtor na tiskovni konferenci ob izidu tega dela posebej poudaril, da to ni priročnik tudi za preživetje na morju ali v visokogorju, je vsaj za planince kar koristno branje: do gorá vodijo najpogosteje poti skozi gozdove, in če bi se tam znašli v megli, temi ali v izjemno neprimeren vremenu, bi nam napotki iz te knjige lahko pomagali.

To je priročnik za preživetje v naravi, ki je razdeljen v krajša

poglavja: v prvih je predstavljeno najnujnejše orodje, ki ga mora imeti preživetnik s seboj, kadar se odpravlja na daljše pohode v naravo in tako v tem delu knjige zveemo kaj več o nožu, sekiri in žagi, vrveh in vozlih. Precejšen del knjige je namenjen najpomembnejšima elementoma za preživetje v naravi, ognju in vodi. Naslednja poglavja nas seznanijo s tem, kako si v naravi uredimo zavetje in pripravimo ležišče in kako se orientiramo — to pa bi že lahko koristilo tudi izgubljenim planincem. Drugi del knjige nas vpelje v vremenoslovje, bralca pa seznanja tudi z lovom, ribolovom, nabiranjem rastlin, s prvo pomočjo in zeliščno lekarno.

Kot piše avtor v uvodu, je treba v sovražnem in neprijetnem okolju, ki je za nepoznavalca tudi narava, zmeraj pričakovati nepričakovano. »To je temeljno pravilo, ki se lepo ujema z Murphijevimi zakoni. Njegov poglavitni zakon pravi, da bo narobe tudi šlo, če gre lahko kaj narobe. V naravi je zmeraj tako, dokler se ne privadiš življenju v njej in se iz mestnega otroka ne spremeniš v tarzana, preživetnika ali gozdovnika, to pa ni lahko,« piše v uvodu.

V tem delu niso le napotki, kaj naj bi storili, če bi se nepričakovano znašli izgubljeni v naravi; posebno v Ameriki se ljudje kar pogosto namerno »izgubijo« v prostranstvih narave: odidejo daleč stran od ljudi in v divjini preživijo del svojega prostega časa v glavnem samo s tistim, kar jim ponuja narava in s skromno hrano in opremo, ki jo prinesejo s seboj. Glede na to, da so nasveti v tej knjigi prilagojeni preživetju v Sloveniji, bi bilo to delo lahko kar lepa spodbuda, da bi se odpravili na trekking ali na pot z gorskimi kolesom po tej naši Sloveniji in se med potjo ustavili tam, kjer bi se odločili, daleč od ljudi, pa blizu narave, v kateri bi, čisto na prostem, tudi preživeli noč.

Avtor posebej opozarja na to, da »kjerkoli smo, nismo nikoli daleč od drugih ljudi, od naselij in osamljenih kmetij. Zato pozabimo na paniko, četudi se navidez povsem izgubimo v gozdu; le onemogoča nam najti pravo pot iz zagate. Zavedajmo se,

da se nismo izgubili, da smo le zgrešili najkrajšo pot in se moramo k cilju napotiti po daljši. Če se nam to zgodi ponoči, se ustavimo, zakurimo ogenj in počakajmo do jutra.« Pravi: četudi bomo prišli kam drugam, kot smo bili namenjeni, to še ne pomeni, da smo zašli, ampak da smo le nekoliko zavili s poti. »Panika je edina in največja nevarnost, ki nam grozi na naši poti in nas lahko pahne v večnost.«

To je tudi za planince eden od najpomembnejših nasvetov iz te knjige, poleg tega pa je še ta, da »primerna oprema in poglavitni pribor za preživetje zmeraj zagotavlja dodatno varnost. Previdnost mora vsakemu preiti v podzavest, sočasno pa se mora zavestno izogibati vsem nevarnostim na svoji poti. V naravi se pretiravanje nikoli ne konča dobro, zato naj nihče ne poskuša prekoračiti praga svojega znanja in zmogljivosti.«

M. R.

Trekingi na pectisočake

Prav zapeljivo je sestaviti seznam najpomembnejših in najpogosteje obiskovanih pectisočakov iz vseh svetovnih pogorij, saj je tak seznam lahko lepa spodbuda, da bi se kate-rega od teh vrhov lotili tudi sami. **Gerhard** in **Lydia Schmidt** sta se zato odločila napisati knjigo »5000 Trekking und Bergsteigen weltweit«, v kateri so popisane trekingške poti in vzponi na 33 pectisočakov v Himalaji, Andih, Sierri Madre, Vzhodni Afriki, Elbrusu, Taurusu in na Kavkazu. V knjigi, ki je izšla v založbi Rother v Münchnu in stane 52 nemških mark, je na 224 straneh poleg teksta še 144 barvnih fotografij in 25 zemljevidnih skic v merilu 1 : 250 000.

Pectisočaki so razen v Nepal, Butanu, Kitajski, Venezueli, Boliviji in Peruju še v Mehiki, Tanzaniji, Keniji, Zairu, Iranu, Turčiji in Gruziji. V tej knjigi so opisani nekateri zelo znani, kot Cotopaxi, Nevado Alparamayo, Ruwenzori, Demawend, pa tudi približno 30 manj znanih.

Pri vsaki od teh gorá je opisano, kako se je treba pripraviti za vzpon nanjo, kako se je treba aklimatizirati, kakšno opremo je treba vzeti s